

Деякі особливості дослідження об'ємних слідів низу взуття

Сергій Іваницький

завідувач сектору трасологічних досліджень, відділ криміналістичних видів досліджень,
Запорізький науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ
України, м. Запоріжжя, Україна, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-1177-3163>,
e-mail: serg_ivanitskiy@ukr.net

Розглянуто об'ємні (вдавлені) сліди низу взуття, які відображають зовнішню будову слідоутворювального об'єкта, а також способи їх виявлення та дослідження.

Ключові слова: *судова експертиза; висновок експерта; трасологія.*

Some Features of the Research of Volume Tracks on the Bottom of Shoe

Serhiy Ivanytskyi

The volume (depressed) traces of the bottom of shoes, which reflect the external structure of the trace-forming object, as well as methods of their detection and study, are considered.

Keywords: *forensic examination; expert opinion; traceology.*

Огляд місця події — це невідкладна слідча (розшукова) дія, яку проводить слідчий або прокурор для виявлення, фіксації та вилучення доказів, а також установлення обставин правопорушення. Одним із доказів, який може бути виявлений на місці події, — це об'ємні (вдавлені) сліди низу взуття, які відображають зовнішню будову слідоутворювального об'єкта в об'ємі, тобто в усіх трьох вимірах — завдовжки, завширшки та завглибшки. Такі сліди найчастіше фіксують за допомогою виготовлення з них гіпсових зліпків, які надалі надають на дослідження до Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України.

Іноді на дослідження за експертною спеціальністю 4.1 «Дослідження слідів людини та слідів тварини» надають один слід низу взуття, зафіксований у гіпсовому зліпку, і питання ставлять щодо одного сліду. У разі недотримання правил виготовлення, вилучення та збереження, неякісного матеріалу, недбалого транспортування тощо такий гіпсовий зліпок потрапляє на дослідження розламаним на декілька частин, утворюючи декілька слідів, що призводить до низки питань у судового експерта щодо кількості досліджуваних об'єктів (див. рис. 1).

Рис. 1. Загальний вигляд об'єктів, наданих на дослідження

У такому випадку, на нашу думку, доцільно спочатку провести дослідження за експертною спеціальністю 4.2 «Дослідження знарядь, агрегатів та інструментів і залишених ними слідів, ідентифікація цілого за частинами», а саме встановити, що фрагменти гіпсового зліпку раніше складали єдине ціле. Отже, під час порівняльного дослідження гіпсових зліпків одне з одним методом зіставлення та суміщення встановлюють їхній збіг за загальними ознаками: формою, будовою, товщиною, кольором, структурою матеріалу, а також за окремими ознаками: рельєфом і формою лінії розділення (див. рис. 2, 3).

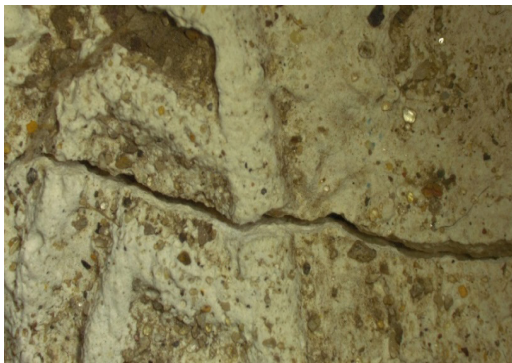

Рис. 2. Збільшений вигляд суміщення гіпсових зліпків зі слідами

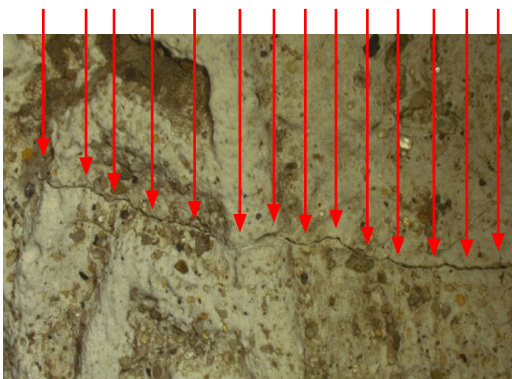

Рис. 3. Збільшений вигляд лінійного суміщення гіпсових зліпків зі слідами

Примітка. На рис. 3 барвною речовиною позначено ознаки, що збігаються.

Отже, коли експерт визначить, що фрагменти гіпсових зліпків раніше складали єди-

не ціле, то дослідженню вже підлягатиме слід низу взуття як один об'єкт (див. рис. 4).

Рис. 4. Загальний вигляд сліду низу взуття, зафіксованому в гіпсовому зліпку

Зважаючи на те, що дослідження призначали за експертною спеціальністю 4.1 «Дослідження слідів людини та слідів тварини», а під час його проведення виникла потреба в проведенні дослідження ще й за експертною спеціальністю 4.2 «Дослідження знарядь, агрегатів та інструментів і залишених ними слідів, ідентифікація цілого за частинами», то про це зазначають у вступній частині висновку експерта.

Перелік джерел посилання

1. Ковальов К. М., Кузнецов В. А. Методика трасологічної експертизи / ДНДЕКЦ МВС України. Київ, 2019. 19 с. // Реєстр методик проведення судових експертиз : вебсайт. Реєстр. код 4.1.24 від 14.02.2020 р. URL: <https://rmpse.minjust.gov.ua/search> (дата звернення: 12.04.2026).
2. Коструб А. М., Грищенко О. В., Щирба Д. Є., Чашницька Т. Г. Методика встановлення цілого за частинами / ДНДЕКЦ МВС України. Київ, 2015. 37 с. / Там само. Реєстр. код 4.2.35 від 29.01.2016 р. URL: <https://rmpse.minjust.gov.ua/search> (дата звернення: 12.04.2026).
3. Судова трасологічна експертиза : метод. посіб. / уклад. К. М. Ковальов, В. А. Кузнецов. Київ, 2019. 123 с.
4. Трасологічне дослідження слідів низу взуття (експертна спеціальність 4.1 «Дослідження слідів людини та слідів тварини») : метод. рек. / уклад.: І. І. Жолтанська, С. А. Степура. Київ, 2021. 43 с.